

**B10-0133/2024 }
B10-0136/2024 }
B10-0139/2024 }
B10-0141/2024 }
B10-0142/2024 } RC1**

23.10.2024

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva az eljárási szabályzat 136. cikkének (2) és (4) bekezdése alapján

amely a következő állásfoglalási indítványok helyébe lép:

B10-0133/2024 (Verts/ALE)

B10-0136/2024 (S&D)

B10-0139/2024 (Renew)

B10-0141/2024 (PPE)

B10-0142/2024 (ECR)

az azerbajdzsáni helyzetről, az emberi jogok és a nemzetközi jog megsértéséről, valamint az Örményországgal fennálló kapcsolatokról (2024/2890(RSP))

Rasa Juknevičienė, François-Xavier Bellamy, Michael Gahler, Andrzej Halicki, David McAllister, Sebastião Bugalho, Nicolás Pascual De La Parte, Isabel Wiseler-Lima, Daniel Caspary, Loucas Furlas, Sandra Kalniete, Łukasz Kohut, Andrey Kovatchev, Andrius Kubilius, Miriam Lexmann, Vangelis Meimarakis, Ana Miguel Pedro, Davor Ivo Stier, Michał Szczerba

a PPE képviselőcsoport nevében

RC\1309032HU.docx

PE764.143v01-00 }
PE764.146v01-00 }
PE764.149v01-00 }
PE764.151v01-00 }
PE764.152v01-00 } RC1

Yannis Maniatis, Nacho Sánchez Amor, Raphaël Glucksmann, Udo Bullmann, Matthias Ecke, Francisco Assis

az S&D képviselőcsoport nevében

Emmanouil Fragkos, Sebastian Tynkkynen, Assita Kanko, Marion Maréchal, Aurelijus Veryga, Geadis Gadi, Rihards Kols, Bert-Jan Ruissen, Charlie Weimers

az ECR képviselőcsoport nevében

Nathalie Loiseau, Petras Auštrevičius, Helmut Brandstätter, Benoit Cassart, Olivier Chastel, Bernard Guetta, Karin Karlsbro, Ľubica Karvašová, Moritz Körner, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Marie-Agnes Strack-Zimmermann, Hilde Vautmans, Lucia Yar, Dainius Žalimas

a Renew képviselőcsoport nevében

Sergey Lagodinsky

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az azerbajdzsáni helyzetről, az emberi jogok és a nemzetközi jog megsértéséről, valamint az Örményországgal fennálló kapcsolatokról (2024/2890(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Azerbajdzsánról, Örményországról és a Hegyi-Karabahban fennálló helyzetről szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel a vonatkozó dokumentumokra és nemzetközi megállapodásokra, többek között, de nem kizárólagosan az Egyesült Nemzetek Alapokmányára, a Helsinkii Záróokmányra és az 1991. december 21-i almati nyilatkozatra,
- tekintettel az Azerbajdzsán által 2002-ben ratifikált 1950. évi emberi jogok európai egyezményére, valamint a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni egyezményre,
- tekintettel a kulturális javak fegyveres összeütközés esetén való védelméről szóló 1954. évi hágai egyezményre,
- tekintettel az egyrészt az Európai Közösségek és tagállamaik, másrészt az Azerbajdzsán Köztársaság közötti, 1996. április 22-i partnerségi és együttműködési megállapodásra¹,
- tekintettel az Európai Külügyi Szolgálat szóvivőjének az azerbajdzsáni emberi jogi helyzetről szóló 2024. május 29-i és az azerbajdzsáni előrehozott parlamenti választásokról szóló 2024. szeptember 3-i nyilatkozatára,
- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének „Az azerbajdzsáni parlamenti küldöttség még mindig nem ratifikált mandátumainak érdemi vitatása” című, 2024. január 24-i 2527 (2024) számú határozatára,
- tekintettel a 2024. február 7-én tartott előrehozott elnökválasztáson részt vevő választási megfigyelő misszió előzetes megállapításairól és következtetéseiről szóló nyilatkozatra, valamint a 2024. szeptember 1-jén Azerbajdzsánban tartott előrehozott parlamenti választások nemzetközi választási megfigyelő missziójának előzetes megállapításairól és következtetéseiről szóló nyilatkozatra,
- tekintettel az Európa Tanács Rasszizmus és Intolerancia Elleni Európai Bizottságának Azerbajdzsánról szóló, 2023. március 29-i jelentésére és az Európa Tanács emberi jogi biztosának az Örményország és Azerbajdzsán között a Hegyi-Karabahban 2020-ban kitört ellenségeskedés humanitárius és emberi jogi következményeiről szóló, 2021. október 21-i memorandumára,
- tekintettel a Nemzetközi Bíróságnak a faji megkülönböztetés valamennyi formájának

¹ HL L 246., 1999.9.17., 3. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1999/614/oj.

kiküszöböléséről szóló nemzetközi egyezményt alkalmazó ideiglenes intézkedések megjelölésének kérelmezéséről szóló, 2023. február 22-i, 2023. július 6-i és 2023. november 17-i végzéseire (Örményország kontra Azerbajdzsán),

- tekintettel eljárási szabályzata 136. cikkének (2) és (4) bekezdésére,
- A. mivel vitákat váltott ki, hogy Azerbajdzsán fővárosát, Bakut választották az ENSZ 2024. november 11. és 22. között tartandó 29. éghajlat-változási konferenciájának (COP29) helyszínéül, különösen az Azerbajdzsánban egyre romló emberi jogi helyzet, valamint a nemzetközi jog közelmúltbeli és kirívó megsértése, többek között a szomszédos Örményországgal szembeni agresszív magatartás miatt; mivel az alapvető emberi jogok tiszteletben tartását és a civil társadalom részvételét a fogadó országra vonatkozó megállapodás rögzíti, amelyen keresztül az azerbajdzsáni kormány elkötelezte magát e jogok tiszteletben tartása mellett; mivel e jelentős nemzetközi konferenciát megelőzően az azerbajdzsáni hatóságok letartóztatások és bírósági zaklatás révén fokozták a civil társadalmi szervezetekkel, aktivistákkal, ellenzéki politikusokkal és az országban még megmaradt független médiával szembeni elnyomást; mivel a korrupció és az igazságszolgáltatás függetlenségének hiánya még inkább aláássa a kormányzást;
- B. mivel a civil társadalmi szervezetek több mint 300 politikai foglyot tartanak nyilván Azerbajdzsánban, köztük Qubad İbadoğluta, Anar Məmmədli, Bəxtiyar Hacıyevet, Tofiq Yaqubluta, İlhamiz Quliyevet, Əziz Orucovot, Bəhrüz Səmədovot, Akif Qurbanovot és másokat; mivel hiteles források a foglyok emberi jogainak megsértéséről, embertelen fogva tartási körülményekről, kínzásról és a megfelelő orvosi ellátás megtagadásáról számoltak be;
- C. mivel Anar Məmmədli prominens emberijog-védő és éghajlat-politikai aktivista 2024. április 30. óta előzetes letartóztatásban van illegális valuta Azerbajdzsánba történő bevitelére irányuló összeesküvés koholt vádjával, és az őrizetben töltött idő alatt egészségi állapota jelentősen romlott; mivel Qubad İbadoğluta politikai közgazdász, ellenzéki személyiséget és a gondolat szabadságért járó 2024. évi Szaharov-díj utolsó fordulójába került egyik jelöltjé az azerbajdzsáni hatóságok 2023 júliusában letartóztatták és 2024. április 22-ig fogva tartották, amikor házi őrizetbe helyezték át; mivel egészségi állapota jelentősen romlott letartóztatása óta a kínzás, az embertelen fogvatartási körülmények és a megfelelő orvosi ellátás megtagadása miatt, amivel életét veszélyeztették; mivel Qubad İbadoğluta felesége, İradə Bayramova egészségi állapota továbbra is romlik a fogva tartás során az azerbajdzsáni hatóságoktól elszenvedett fizikai erőszak miatt; mivel 2023. december 4-én İlhamiz Quliyev emberi jogi aktivistát politikai indíttatású vádak alapján letartóztatták néhány hónappal azután, hogy anonim interjút adott az Abzas Mediának arról az állítólagos rendőrségi gyakorlatról, hogy kábítószer rejtene el a politikai aktivistáknál;
- D. mivel az azerbajdzsáni hatóságok több mint egy évtizede és egyre nagyobb eltökéltséggel korlátozzák a civil társadalom mozgásterét, önkényesen bezárják a nem kormányzati szervezeteket, és letartóztatják vagy száműzetésbe kényszerítik a civil társadalom képviselőit; mivel az elmúlt években az azerbajdzsáni hatóságok egyre

szigorúbb korlátozásokat vezettek be a civil társadalmi szervezetekkel szemben; mivel aktivistákat, újságírókat, politikai ellenfeleket és másokat koholt és politikai indíttatású vádak alapján börtönöztek be;

- E. mivel az emberijog-védők szerint a civil társadalom elleni erőszakos fellépésekre más, Azerbajdzsánban megrendezett nagy nemzetközi események, köztük a 2012-es Eurovízió és a 2015-ös Európai Játékok kapcsán is sor került;
- F. mivel úgy tűnik, hogy az azerbajdzsáni rezsim az ország határain túlra is kiterjeszti az elnyomást; mivel Azerbajdzsánban a véleménynyilvánítás szabadságának folyamatos elnyomása tükröződik a fogvatartottak családtagjaival szembeni transznacionális elnyomásról és megtorlásokról szóló beszámolókból is; mivel 2020 óta Məhəmməd Mirzəli, azerbajdzsáni másként gondolkodó blogger ellen több gyilkossági kísérletet is elkövettek Franciaországban; mivel 2024. szeptember 29-én Vidadi İsgəndərlit, az azerbajdzsáni rezsim Franciaországban politikai menekültként élő bírálóját otthonában megtámadták, és két nappal később belehalt sérüléseibe; mivel az azerbajdzsáni hatóságok politikai indíttatású büntetőeljárásokat is kezdeményeztek uniós polgárok ellen, például Théo Clerc esetében, ami legalább egy tagállamot arra késztetett, hogy az önkényes fogva tartás veszélye miatt hivatalosan figyelmeztesse állampolgárait az Azerbajdzsánba való utazás veszélyeire;
- G. mivel Azerbajdzsán emberi jogi helyzetértékelésének javítása és a bírálók elhallgattatása érdekében – egy széles körben használt, „kaviárdiplomáciaként” jellemezhető stratégia részeként – szisztematikusan megvesztegeti a tisztviselőket és választott képviselőket Európában; mivel egyes ilyen ügyeket már kivizsgáltak, és az érintettek közül néhányat a nemzeti bíróságok több uniós tagállamban büntetőeljárás alá vontak és elítéltek;
- H. mivel az Emberi Jogok Európai Bíróságának számos határozata megállapította, hogy Azerbajdzsán megsértette az emberi jogokat; mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése szerint az Azerbajdzsán ellen hozott több mint 320 bírósági ítéletet nem vagy csak részben hajtották végre, ami a legmagasabb szám az emberi jogok európai egyezményének részes államai között;
- I. mivel 2024. július 3-án az Európa Tanács Kínzás, Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetések Megelőzésére Létrehozott Európai Bizottsága (CPT) nyilvánosan elítélte, hogy Azerbajdzsán a bizottság ajánlásai ellenére nem javított a helyzeten, valamint hogy „az azerbajdzsáni hatóságok rendre megtagadják az együttműködést a CPT-vel”;
- J. mivel a PACE 2024 januárjában úgy határozott, hogy nem ratifikálja az azerbajdzsáni küldöttség mandátumát, megjegyezve, hogy „különösen komoly aggályai vannak az emberi jogok [Azerbajdzsán] általi tiszteletben tartásával kapcsolatban”; mivel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése megjegyezte, hogy monitoringbizottságának előadói nem találkozhattak azokkal a személyekkel, akiket politikai indíttatású vádak alapján tartottak fogva, és hogy az azerbajdzsáni küldöttség megtagadta, hogy a Jogi és Emberi Jogi Bizottság előadója meglátogassa az országot;

- K. mivel az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (EBESZ/ODIHR) által vezetett választási megfigyelő misszió szerint a 2024. február 7-én tartott előrehozott elnökválasztásra korlátozó környezetben került sor, és azt a kritikus hangok elfojtása és a politikai alternatívák hiánya jellemezte; mivel Azerbajdzsán az EBESZ/ODIHR által vezetett nemzetközi választási megfigyelő misszió szerint 2024. szeptember 1-jén olyan korlátozó politikai és jogi környezetben tartott előrehozott parlamenti választásokat, amely nem tette lehetővé a valódi pluralizmust, és így megakadályozta a valódi versenyt; mivel a parlamenti választásokat megelőző időszakban számos kormánykritikus személyt őrizetbe vettek;
- L. mivel Azerbajdzsánban egyre elnyomóbbá váltak a médiatörvények, a 2022 februárjában elfogadott médiatörvény pedig gyakorlatilag legalizálta a cenzúrát; mivel a médiát érintő számos más törvény is ellentétes az országnak a szólás- és sajtószabadsággal kapcsolatos nemzetközi kötelezettségeivel; mivel a hatóságokkal szembeni nyilvános kritikákat súlyos szankciókkal sújtják;
- M. mivel a Riporterek Határok Nélkül szerint Azerbajdzsánban szinte a teljes médiaszektor hatósági ellenőrzés alatt áll, nincs független televíziós vagy rádiós műsorszolgáltatás, és az összes kritikus nyomtatott újságot beszüntették; mivel a hatóságok továbbra is elnyomják a még megmaradt független médiaszolgáltatókat, és próbálják elhallgattatni az öncenzúrát elutasító újságírókat; mivel Azerbajdzsán fogva tartás és bírósági zaklatás révén fokozta a még meglévő független média, például az Abzas Media, a Kanal 13 és a Toplum TV elnyomását;
- N. mivel a nem kormányzati szervezetek nyilvántartásba vételét, működését és finanszírozását szabályozó azerbajdzsáni törvények rendkívül korlátozóak és végrehajtásuk önkényes, ezáltal ténylegesen büntetendővé teszik a nem kormányzati szervezetek nyilvántartásba nem vett tevékenységét; mivel a Freedom House 2024. évi „Szabadság a világban” indexe Azerbajdzsánt a világ legkevésbé szabad országai közé rangsorolja, Oroszország és Belarusz mögé;
- O. mivel a Gazprom és a SOCAR által az elmúlt években aláírt gázszerződések, amelyek értelmében 2022 novembere és 2023 márciusa között egymilliárd köbméter gázt szállítanak Oroszországból Azerbajdzsánba, jelentős aggályokat vetettek fel az orosz gáz európai piacra történő újrakivitelével kapcsolatban, különösen az energiaügyi stratégiai partnerségről szóló, aláírt egyetértési megállapodással összefüggésben; mivel az EU célja, hogy csökkentse Európa orosz gáztól való függőségét, ám ez a megállapodás ezt a célt alááshatja, mivel az orosz gáz továbbra is Azerbajdzsánba áramlana, ami potenciálisan lehetővé tenné az azerbajdzsáni gáz fokozott újrakivitelét az EU-ba; mivel aggasztó hírek érkeztek arról is, hogy az orosz gázt azerbajdzsániként értékesítik az EU-ban;
- P. mivel az azerbajdzsáni vezetők EU-ellenes és Nyugat-ellenes retorikát alkalmaznak; mivel Azerbajdzsán fokozta az EU-t és tagállamait – különösen Franciaországot – célzó dezinformációs kampányait; mivel Azerbajdzsán „gyarmatellenesség” ürügyén aktívan beavatkozott az európai politikába, különösen az olyan tengerentúli országokban és területeken, mint például Új-Kaledónia;

- Q. mivel emellett 2023 szeptemberében, Hegyi-Karabah jogellenes blokádját követően Azerbajdzsán előre eltervezett, indokolatlan katonai támadást indított a területen, több mint 100 000 örményt kényszerítve arra, hogy Örményországba meneküljön, ami etnikai tisztogatásnak minősül; mivel ennek következtében Hegyi-Karabahból szinte teljesen eltűnt az évszázadok óta ott élő örmény lakosság; mivel ez a támadás az emberi jogok és a nemzetközi jog durva megsértése, egyértelműen ellentétes a 2020. november 9-i háromoldalú tűzszüneti nyilatkozattal, és az EU által közvetített tárgyalások során tett kötelezettségvállalások figyelmen kívül hagyásáról tanúskodik;
- R. mivel a hegyi-karabahi örmények 2023-ban az azerbajdzsáni katonai előrenyomulás elől menekülve elvesztették vagyonukat és ingóságukat, és azóta sem tudták visszaszerezni azokat; mivel azóta is tovább folynak az etnikai tisztogatást eredményező intézkedések; mivel az EU humanitárius segítséget nyújtott a Hegyi-Karabahból menekülő, lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeknek; mivel hiteles beszámoló megerősíti, hogy az örmény kulturális és vallási örökség szervezett pusztítása zajlik Hegyi-Karabahban; mivel azerbajdzsáni vezetők és tisztviselők ismétlődő jelleggel gyűlöletbeszédet alkalmaznak az örmények ellen;
- S. mivel Azerbajdzsánt és Örményországot egyaránt köti a nemzetközi humanitárius jog, és a harmadik genfi egyezmény védi a hadifoglyokat a kínzás és a kegyetlen bánásmód valamennyi formájával szemben; mivel a jelentések szerint jelenleg 23 örmény foglyot tartanak fogva megfelelő jogi képviselet nélkül azerbajdzsáni börtönökben, köztük Hegyi-Karabah nyolc korábbi vezetőjét, akik közül néhányat hosszú börtönbüntetésre ítélték;
- T. mivel 2023 februárjában az EU elindította az Európai Unió örményországi misszióját (EUMA), hogy megfigyelje az Azerbajdzsánnal közös nemzetközi határon bekövetkező fejleményeket; mivel Azerbajdzsán megtagadta az együttműködést az EUMA-val, és a misszió az azerbajdzsáni hatóságok és a kormány ellenőrzése alatt álló média dezinformációs kampányának célpontja lett; mivel az azerbajdzsáni vezetés továbbra is irredenta nyilatkozatokat tesz Örményország szuverén területére vonatkozóan; mivel az azerbajdzsáni hadsereg Örményország szuverén területéből továbbra is mintegy 170 km²-t tart megszállva;
- U. mivel Örményország és Azerbajdzsán között – mind a Hegyi-Karabah elleni 2023-as támadás előtt, mind pedig azt követően – tárgyalások folytak a békeszerződésről, kapcsolataik normalizálásáról és a határok kijelöléséről; mivel az EU és mások közvetítési erőfeszítései ellenére Azerbajdzsán és Örményország nem írt alá békemegállapodást; mivel, bár mindkét kormány kijelentette, hogy közel áll a megállapodáshoz, az azerbajdzsáni elnök legutóbbi megjegyzései aggodalomra adnak okot azzal kapcsolatban, hogy Baku hajlandó-e a kompromisszumra a tárgyalások lezárása érdekében;
- V. mivel az EU teljes mértékben támogatja Azerbajdzsán és Örményország szuverenitását és területi integritását, és aktívan támogatja a két ország közötti fenntartható békemegállapodás békés eszközökkel és az érintett lakosság jogainak tiszteletben tartásával történő elérésére irányuló erőfeszítéseket;

- W. mivel Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja óta Azerbajdzsán elmélyítette kapcsolatait Oroszországgal, beleértve a politikai és gazdasági kapcsolatokat, valamint a hírszerző szolgálataik közötti fokozott együttműködést; mivel Oroszország nyíltan támogatta Azerbajdzsánt az Örményországgal szembeni agresszív magatartásában;
1. határozottan elítéli az azerbajdzsáni rezsim által aktivistákkal, újságírókkal, ellenzéki vezetőkkel és másokkal, köztük uniós állampolgárokkal szemben alkalmazott belföldi és területen kívüli elnyomást, amely a COP29 előtt észrevehetően fokozódott; sürgeti az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy engedjék szabadon a politikai nézeteik miatt önkényesen fogva tartott vagy bebörtönzött személyeket, ejtsék a politikai indíttatású vádakat, és vessenek véget az elnyomás minden formájának Azerbajdzsánon belül és kívül egyaránt; ezzel összefüggésben emlékeztet Tofiq Yaqublu, Akif Qurbanov, Bəxtiyar Hacıyev, valamint emberijog-védők és újságírók, köztük Ülvi Həsənli, Sevinc Vaqifqızı, Nərgiz Absalamova, Hafiz Babalı és Elnarə Qasımova, Əziz Orucov, Rüfət Muradlı, Əvəz Zeynallı, Elnur Şükürov, Ələsgər Məmmədli, İlhamiz Quliyev és Fərid İsmayılov, továbbá a 2024 márciusa után letartóztatott civil társadalmi aktivisták, Anar Məmmədli, Fərid Mehrəlizadə, İqbal Əbilov, Emin İbrahimov és Famil Xəlilov nevére; mély aggodalmát fejezi ki az országban a fentiek miatt eluralkodott félelem miatt, amely ténylegesen elhallgattatja a civil társadalmat;
 2. megismétli az azerbajdzsáni hatóságokhoz intézett felhívását, hogy ejtsék a Dr. Qubad İbadoğlu ellen felhozott valamennyi vádat, és tegyék lehetővé számára, hogy akadálytalanul külföldre utazzon az általa választott országba, hogy újraegyesülhessen családjával, megkapja a sürgős orvosi ellátást, és részt vehessen a Szaharov-díj 2024. decemberi strasbourgi átadásán; felszólítja Azerbajdzsánt, hogy gondoskodjon arról, hogy Qubad İbadoğlu egy általa választott orvos közreműködésével részesüljön független orvosi vizsgálatban, és tegye lehetővé számára a külföldi kezelést; felszólítja az EU valamennyi képviselőjét és az egyes tagállamokat, hogy aktívan támogassák Dr. Qubad İbadoğlu házi őrizetből történő szabadon bocsátását, és az azerbajdzsáni hatóságokkal folytatott minden eszmecsereén ragaszkodjanak szabadon bocsátásához;
 3. követeli, hogy garantálják a sajtószabadságot és a véleménynyilvánítás szabadságát, és ne korlátozzák a médiaszervezeteket; felhívja ezért az azerbajdzsáni kormányt, hogy bocsássa szabadon az Abzas Media és Toplum TV számára dolgozó újságírókat, köztük Ülvi Həsənli, Sevinc Vaqifqızı és Ələsgər Məmmədli;
 4. úgy véli, hogy Azerbajdzsán folyamatos emberi jogi visszaélései összeegyeztethetetlenek azzal, hogy Azerbajdzsán ad otthont a COP29-nek; sürgeti az uniós vezetőket, különösen Ursula von der Leyent, a Bizottság elnökét, hogy használják ki a COP29-et arra, hogy emlékeztessék Azerbajdzsánt nemzetközi kötelezettségeire, és érdemben foglalkozzanak az ország emberi jogi helyzetével az azerbajdzsáni hatóságokkal folytatott párbeszéd során, többek között azáltal, hogy felszólítanak a politikai nézeteik miatt önkényesen fogva tartott vagy bebörtönzött valamennyi személy feltétel nélküli szabadon bocsátására, továbbá azáltal, hogy az országban való tartózkodásuk során kérik, hogy találkozhassanak a politikai foglyokkal; felszólítja az EU-t és tagállamait, hogy tegyenek meg minden tőlük telhetőt annak biztosítása érdekében, hogy az ENSZ éghajlatváltozási konferenciáit ne olyan országokban tartsák,

ahol az emberi jogokat nem tartják megfelelően tiszteletben;

5. emlékezteti az azerbajdzsáni hatóságokat az alapvető szabadságok tiszteletben tartására vonatkozó kötelezettségükre, és felszólítja őket, hogy helyezték hatályon kívül azokat az elnyomó jogszabályokat, amelyek a független NGO-kat és médiát a törvényesség perifériájára sodorják; felhívja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy helyezték hatályon kívül a nem kormányzati szervezetek nyilvántartásba vételére és finanszírozására vonatkozó elnyomó jogszabályokat, hogy azok összhangba kerüljenek a Velencei Bizottság ajánlásaival;
6. emlékeztet arra, hogy az 1996. évi EU–Azerbajdzsán partnerségi és együttműködési megállapodás – amely a kétoldalú kapcsolatok jogalapját képezi – a demokrácia, valamint a nemzetközi jog és az emberi jogok tiszteletben tartásán alapul, és hogy ezeket Azerbajdzsánban rendszeresen megsértik;
7. emlékezteti az azerbajdzsáni kormányt a fogvatartottak méltóságának és jogainak védelmére vonatkozó nemzetközi kötelezettségeire, miszerint biztosítaniuk kell, hogy megfelelő orvosi ellátásban részesüljenek, humánus körülmények között tartsák fogva őket, és védve legyenek a rossz bánásmóddal szemben; felhívja az azerbajdzsáni kormányt, hogy mielőbb tegyen eleget az Európa Tanács Kínzás, Embertelen vagy Megalázó Bánásmód vagy Büntetések Megelőzésére Létrehozott Európai Bizottsága régóta fennálló ajánlásainak az azerbajdzsáni rendőrség által széles körben alkalmazott fizikai bántalmazás – többek között esetenként kínzás – tekintetében; felszólítja az azerbajdzsáni kormányt, hogy hajtsa végre az Emberi Jogok Európai Bíróságának valamennyi határozatát;
8. ismételten kéri, hogy az EU globális emberi jogi szankciórendszere alapján szabjanak ki uniós szankciókat az emberi jogok súlyos megsértését elkövető azerbajdzsáni tisztviselőkre; felszólítja az EU emberi jogi különleges képviselőjét, hogy kérjen találkozót az azerbajdzsáni politikai foglyokkal;
9. ismét hangsúlyozza, hogy az EU és Azerbajdzsán közötti bármely jövőbeli partnerségi megállapodást az összes politikai fogoly szabadon bocsátásától, a jogi reformok végrehajtásától és az ország emberi jogi helyzetének általános javulásától kell függővé tenni, továbbá attól, hogy Azerbajdzsán bizonyítja-e, hogy valóban készen áll az Örményországgal kötendő békemegállapodásról szóló tárgyalásokon való jóhiszemű részvétellel, és arra, hogy tiszteletben tartsa a hegyi-karabahi örmények jogait;
10. felhívja az EU-t, hogy vessen véget az Azerbajdzsánból származó gázexporttól való függőségének; felszólítja a Bizottságot, hogy függesse fel az energiaügyi stratégiai partnerségről szóló 2022. évi egyetértési megállapodást, és ennek megfelelően járjon el;
11. megerősíti, hogy támogatja Örményország és Azerbajdzsán szuverenitását és területi integritását, és határozottan támogatja a két ország közötti kapcsolatok normalizálását a területi integritás kölcsönös elismerésének és a határok sérthetlenségének elve alapján, az 1991-ben Almatiban elfogadott nyilatkozatnak megfelelően; ismételten követeli az azerbajdzsáni csapatok kivonását Örményország teljes szuverén területéről; felszólítja Azerbajdzsánt, hogy egyértelműen kötelezze el magát Örményország területi integritása

mellett; kiemeli, hogy Azerbajdzsánnak a nahicseváni exklávéval kapcsolatos összeköttetési problémáit Örményország szuverenitásának és területi integritásának teljes körű tiszteletben tartása mellett kell megoldani; ismételten hangsúlyozza, hogy az EU-nak készen kell állnia arra, hogy szankciókat vezessen be az Örményország szuverenitását, függetlenségét és területi integritását veszélyeztető személyekkel és szervezetekkel szemben,

12. elítéli az Örményország elleni katonai agressziót, erőszak vagy hibrid fenyegetések alkalmazását, valamint a külföldi beavatkozást és az örmény politikai helyzet destabilizálására irányuló kísérleteket; üdvözli továbbá az Európai Békekeret keretében az örmény fegyveres erők támogatására irányuló első segítségnyújtási intézkedés elfogadásáról szóló határozatot, és felszólít az Örményország és az EU közötti együttműködés további megerősítésére a biztonság és a védelem terén; üdvözli az Örményországnak nyújtott defenzív katonai támogatás érdekében több tagállam által hozott intézkedéseket, és sürgeti a tagállamokat, hogy mérlegeljének hasonló kezdeményezéseket; üdvözli az EU és Örményország közötti kétoldalú kapcsolatok új lendületét, amelyet a jereváni hatóságok határozottan támogatnak; felhívja a Bizottságot és a Tanácsot, hogy aktívan támogassák Örményországnak az EU-val való fokozott együttműködésre irányuló óhaját;
13. támogatja az Európai Unió örményországi missziója (EUMA) tevékenységeit, és kiemeli a misszió fontos szerepét; ismételten aggódalmának ad hangot az EUMA ellen folytatott, Azerbajdzsánból kiinduló visszatérő lejárató kampányok miatt; kéri az EUMA-t, hogy szorosan kövesse nyomon a változó helyi biztonsági helyzetet, készítsen átlátható jelentéseket a Parlamentnek, és aktívan járuljon hozzá a konfliktusrendezési törekvésekhez; felhívja az EU-t és tagállamait, hogy erősítsék meg az EUMA megbízatását, növeljék személyzetét, és hosszabbítsák meg időtartamát;
14. támogat minden olyan kezdeményezést és tevékenységet, amely az Örményország és Azerbajdzsán közötti béke megteremtéséhez és egy régóta várt békemegállapodás aláírásához vezethet; felszólítja Azerbajdzsánt, hogy mutasson fel valódi, e célt szolgáló erőfeszítéseket; figyelmezteti Azerbajdzsánt, hogy az Örményország elleni katonai fellépés elfogadhatatlan lenne, és súlyos következményekkel járna az Azerbajdzsán és az EU közötti partnerségre nézve; üdvözli a bizalomépítő intézkedésekről szóló, 2023. december 7-i közös Örményország–Azerbajdzsán nyilatkozatot; üdvözli az Örményország és Azerbajdzsán közötti határ kijelölésének terén elért eredményeket, amelyek több határszakaszt illetően megállapodáshoz vezettek; ösztönzi mindkét felet, hogy tegyenek további lépéseket a fennmaradó szakaszok kijelölése tekintetében; felhívja az EU-t, hogy hagyjon fel az Azerbajdzsánnak nyújtott minden olyan technikai és pénzügyi támogatással, amely hozzájárulhat katonai vagy biztonsági képességeinek megerősítéséhez; felhívja a tagállamokat, hogy fagyasszák be valamennyi katonai és biztonsági felszerelés Azerbajdzsánba irányuló kivitelét;
15. felszólít a Nemzetközi Bíróság által hozott valamennyi végzés teljes körű végrehajtására, beleértve a Hegyi-Karabahból elmenekült személyek biztonságos, akadálytalan és gyors visszatérését célzó ideiglenes intézkedések elfogadásáról szóló, 2023. november 17-i végzés végrehajtását is; emlékeztet arra, hogy a COP29

konferencia bakui megrendezésére vonatkozó döntést azt követően hozták meg, hogy Azerbajdzsán nem hajtotta végre a Nemzetközi Bíróság fent említett végzését, valamint a 2021. december 7-i és a 2023. február 22-i végzését; ismételten felszólít az azerbajdzsáni erők által Hegyi-Karabahban elkövetett visszaélések független kivizsgálására; megismétli az azerbajdzsáni hatóságokhoz intézett felhívását, hogy tegyék lehetővé az örmény lakosság Hegyi-Karabahba való biztonságos visszatérését, ténylegesen kezdjenek átfogó és átlátható párbeszédet velük, nyújtsanak szilárd garanciákat jogaik, köztük föld- és tulajdonjogaik védelmére, megkülönböztetett identitásuk és polgári, kulturális, szociális és vallási jogaik védelmére, és tartózkodjanak minden olyan uszító retorikától, amely az örményekkel szembeni megkülönböztetésre ösztönözhet; felszólítja az azerbajdzsáni hatóságokat, hogy engedjék szabadon mind a 23 örmény hadifoglyot, akiket azóta tartanak fogva, hogy Azerbajdzsán újra elfoglalta a Hegyi-Karabah régiót;

16. ismét felszólítja az uniós intézményeket és a tagállamokat, hogy továbbra is nyújtsanak segítséget Örményországnak a Hegyi-Karabahból érkező menekültek ellátásában; e tekintetben felhívja az EU-t, hogy állítson össze új támogatási csomagot Örményország számára, hogy segítse az örmény kormányt a menekültek humanitárius szükségleteinek kezelésében; üdvözli az örmény kormány arra irányuló minden erőfeszítését, hogy menedéket és segítségnyújtást biztosítson a lakóhelyüket elhagyni kényszerült örményeknek;
17. mélységesen aggódik Hegyi-Karabah kulturális, vallási és történelmi örökségének megőrzése miatt, miután az örmény lakosság tömegesen elvándorolt a térségből; sürgeti Azerbajdzsánt, hogy tartózkodjon a régió kulturális, vallási vagy történelmi öröksége további pusztításától, elhanyagolásától vagy megváltoztatásától, és felszólítja, hogy ehelyett törekedjen e gazdag sokszínűség megőrzésére, védelmére és előmozdítására; követeli az örmény kulturális, történelmi és vallási örökség védelmét Hegyi-Karabahban az UNESCO normáival és Azerbajdzsán nemzetközi kötelezettségvállalásaival összhangban; ragaszkodik ahhoz, hogy Azerbajdzsán tegye lehetővé egy UNESCO-misszió indítását Hegyi-Karabahba, és biztosítsa e misszió számára a szükséges hozzáférést;
18. elítéli az Azerbajdzsán által a Ciprus megszállt területén működő szakadár entitás irányában tett lépéseket, amelyek ellentétesek a nemzetközi joggal és az ENSZ Biztonsági Tanácsának 541. (1983) és 550. (1984) sz. határozatával; felszólítja Azerbajdzsánt, hogy tartsa tiszteletben az államok szuverenitásának és területi integritásának elveit, és ne hívja meg a Ciprus megszállt részén működő szakadár entitást a Türk Államok Szervezetének üléseire;
19. elítéli Azerbajdzsánnak a tagállamok megbélyegzésére és destabilizálására irányuló ismételt kísérleteit, többek között az úgynevezett Baku Kezdeményezés Csoporton keresztül; elítéli különösen a Franciaországot célzó irredenta csoportok és dezinformációs műveletek támogatását, különösen Új-Kaledónia, Martinique és Korzika francia megyékben és területeken; emlékeztet arra, hogy ezeket a módszereket 2013-ban Németországgal szemben alkalmazták; elítéli a Dániát célzó lejárató kampányokat; sajnálatát fejezi ki a Franciaország hírnevét rontó lejárató kampány miatt, amely

megkérdőjelezte Franciaország azon képességét, hogy otthont adjon a 2024. évi olimpiai játékoknak, és amelyeket gyaníthatóan az azerbajdzsáni rezsimhez közel álló szereplők indítottak;

20. elítéli az uniós polgárok kémkedéssel kapcsolatos hamis vádakon alapuló önkényes letartóztatását és a velük szemben hozott aránytalan ítéleteket;
21. határozottan elítéli az azerbajdzsáni diplomáciai vagy kormányzati képviselők vagy az azerbajdzsáni parlament képviselői által az uniós tagállamok választott tisztviselői ellen elkövetett nyilvános támadásokat és közvetlen fenyegetéseket; e tekintetben követeli, hogy az érintett azerbajdzsáni tisztviselők további intézkedésig ne léphessenek be az uniós intézmények épületeibe;
22. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az Azerbajdzsáni Köztársaság elnökének, kormányának és parlamentjének, Örményország elnökének, kormányának és parlamentjének, az UNESCO főigazgatójának, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetnek, az Egyesült Nemzeteknek, valamint az Európa Tanácsnak.